

PRIJSVRAAG VAN DE RIJKSBOUWMEESTER

Toiletruimte in de schijnwerpers

Volgens Patijn is de vormgeving van de wc-ruimte een onderbelicht aspect binnen de architectuur. Door het organiseren van de prijsvraag dat tot 'Kamer 100' werd gedoopt, wilde hij een beter beeld krijgen van de toilet als ruimte. Want dat was een van de criteria voor het meedoen aan de wedstrijd. Dit om de verwachte inzendingen van rijk beschilderde potten en deksels tegen te gaan. Samen met zijn Vlaamse collega Bob van Reeth en kopstukken uit diverse disciplines binnen de wonenbranche vormde hij een jury.

Na de sluitingsdatum van 30 september telde de organisatie 180 inzendingen uit Nederland en Vlaanderen. 82 kwamen vanuit de 'huiselijke sfeer', 41 in de categorie semi-openbare gebouwen en 9 in openbare ruimten. Het particuliere aandeel bleek al snel ongeschikt: te veel beeldjes, poppen en gezellige familiekiekjes. Geen doordachte architectonische invulling, maar jolige – zoals Patijn het zelf uitdrukte – 'onderbroekenlol'.

GENOMINEERDEN

De inzendingen uit professionele hoek bleken verrassende oplossingen te bieden, waarvan uiteindelijk zes genomineerd werden. Het in zwart Portugees marmer gehulde toilet van Brasserie Pakhuis in Gent vormde daar een goed voorbeeld van. De wastafels met fraaie ronde vormen waren uit één stuk gehakt en de uit rvs vervaardigde wc's en urinoirs hadden cilinderachtige vormen. Het kleinste kamertje in de lijstmakerij van Ron de Hoog in Maassluis had een opvallende toilet dat uitgevoerd was in een zwaar natuurstenen blok dat

Rijksbouwmeester Wytze Patijn nam in november afscheid en bedacht ter gelegenheid daarvan een toilet(ruimte)prijsvraag.

De winnende toiletruimte in Amsterdam.

los in de ruimte staat. De tweede Belgische genomineerde was de architect en meubelmaker Maarten van Severen die een wc bedacht met spiegelende, felgekleurde glaswanden.

De enige bekenden in de rij van genomineerden waren architect Rem Koolhaas en fotograaf Erwin Olaf. Zij ontwierpen voor de manifestatie 'A star is born' vier jaar geleden in Groningen een wcegebouwtje. Het huisje heeft een slakhuisvormige plattegrond, met middenin een urinoir en toilet. De wanden zijn gemaakt van matglas waarin de foto's van Olaf zijn gegoten. De figuren op de afbeeldingen lichten blauw op. Industrieel ontwerper Marcel Wanders ontving voor zijn ontwerp van twee geluidscabines annex toiletten in de woonwinkel Co van der Horst een eervol-

le vermelding. Op de bovenste verdieping van de winkel had hij het restaurant aangekleed met een soort Sahararent. Daarnaast had hij twee geschakelde geluidscabines geplaatst. Het binnengaan van de ruimte doet sterk denken aan een grot: een met lood beklede ruimte, verlicht door een schemerlamp. Elk kamertje telt drie wc's. In zo'n ruimte kan men even rustig – zoals de oude Grieken dat deden – bijpraten. Of de gemiddelde Nederlander daar op het toilet behoefte aan heeft is de vraag...

CAFE COBRA

De grote winnaar van de prijsvraag was café Cobra in Amsterdam. De uitgaansgelegenheden op het Museumplein heeft een wc-inrichting die te vergelijken is met het winnende interieur van de Badkamer Award: vooral glas en rvs. Maar volgens de

jury zat de bijzonderheid met name in 'de glazen deuren die van transparant naar bijna doorzichtig verkleuren, als je het slot omdraait'. Zeer innovatief van de ontwerper, architect en voorzitter van de Bond van Nederlandse Interieurarchitecten, de heer Spanjers, die voor de staand plassende heren boven de urinoirs televisieschermjes had laten plaatsen. De manager van het café-restaurant ontving een schilderij van kunstenaar Suzan Drummen en een vermelding in het boekje 'Kamer 100'. De conclusie na de prijsvraag was voor de ex-rijksbouwmeester glashelder. De particuliere toiletruimte is een 'geliefd en decorabel vertrekje', terwijl in professioneel opzicht er prachtige ruimten worden ontworpen. Kortom, 'het bestaansrecht van het kleinste kamertje zal door niemand worden betwijfeld'. ■

FOTO: ERWIN OLAF